

ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ

Ђулићи Ђулићи увеоци

Copyright © 2021 овог издања, Делфи књижаре

Ђулићи
Ђулићи увеоци

Садржај

Ђулићи	9
Ђулићи увеоци.	105
<i>О аутору</i>	197

Ђулићи

Разговор са срцем

Какви тебе, срце,
Тајни јади ломе,
Те ме често молиш:
Поклони ме коме!

Та у мојим груд'ма
Пакост те не слама,
У вину те купам,
Лежиш на песмама.

На то мени срце:
Добро ј' мени туди,
Ал' би време било,
Да променим груди.

Здружиће се срећа,
Да ме тамо прати,
Од куда ћу теби
Нову срећу слати.

Та знаш ли, кад грли
Свако злато своје,
Знаш, како те боли
Самовање твоје!

Тако моје срце
Често ми се моли,
А ја ћу му рећи:
Утоли, утоли!

Знаш ли 'де на свету
Анђелску прилику,
Анђела по души,
Анђела по лику,

Пуне очи жара,
Пуна уста сласти,
Мирисава недра,
Пуна бујне страсти.

Мило чедо, коме
У погледу пише
Да ни само не зна,
За чиме уздише,

Што би знало чарне
Не склапати очи,
Грлећи, љубећи
Три божије ноћи.

А четврте кад би
Легло да почива,
Молило би Бога,
Да о мени снива,

Што би осећало,
Да га љубим јако,
А љубит ме знало
Бар уполу тако;

Што би у радости
Са мном сузе лило,
Хеј, које би моје,
Само моје било!

Тако ја мом срцу
Зборим више пути,
А оно задркће,
Снужди се – па ћути.

I

Ао небо, плаво небо,
Тајовита красото,
Са висине звезда сијне,
Ао, рајска милото!

Ноћца бајна, нема тајна,
Само звезда шапће сјај;
Срце чује слатке струје
Тиомирни уздисај.

По уздаси плове гласи
– Сву селену обли пој –
Све уздише... више... више
О љубави вечитој;

Па набуја као олуја
– Ао, јада големог!
Ал' ме текне, кад одјекне
Од празнине срца мог!

II

Мрачни, кратки дани,
Суморно јесење,
На небу облаци –
На срцу камење.
Сестра моја болна,
Оца, мајке нема –
Ја је љубим, грлим
Рукама обема,
Грлим, љубим, тешим –
Ал' суморно вече
Као да песму пева:
„Ој, пелен-пеленче!“

Ој! не знам је тешит,
Срце ми је стена,
Лепше ли је теши
Другарица њена –
То румено чедо,
Мелем наши' рана,
То пролеће живо
Сред јесењи' дана.
Ох, румено чедо,
Пролеће и цвеће,

Знаш ли ону песму:
„Ој, пелен-пеленче!“

Сестро моја, селе,
Тебе мелем вида,
Мене туга мори,
Срце ми се кида.
Реци својој друзи –
Ох, не реци, ћути –
Не знам ни сам шта је,
Што ми душу мути.
Ај, румено чедо,
Пролеће и цвеће,
Ја знам ону песму:
„Ој, пелен-пеленче!“

Сестро моја, селе,
Одлани ми тугу,
Ој, загрли, сестро,
Своју верну другу,
Па јој реци, реци...
Ој, не реци, ћути,
Боље је нек не зна,
Нека и не слути.
Што да чује јаде,
Кад разумет неће –
Тужна је то песма:
„Ој, пелен-пеленче!“

III

Мој је живот тужан, пустолина грдна,
Моје ломне груди порушена црква,
Увенуло цвеће по гробу се нија –
Као да га је љута отровала змија;
Побегле су тице од сувог растиња...
Само још у цркви мали жижак тиња.

Куд ћеш, дево, куд ћеш у пустињу ову,
Тице, цвеће, сунце другамо те зову,
Куд ћеш овом гробљу сахрањеног нада,
Ту је хладно, грозно, куд ћеш тако млада!
Куд ћеш овој цркви, стубови су пали –
Веру су и љубав собом затрпали.

Ал' већ кад си дошла у ову самоћу,
Видиш ову ладну од мрамора плочу,
Ту зарежи своје непознато име,
Па док жижак гори – нек гори пред њиме;
А ти беж' – ил' лети, ако имаш крила,
Заборави, да си икад овде била!

IV

И ти си 'рабра била
– Ох, донео те Бог –
Записала си име
Сред кама студеног.

Записала си име
Злаћаном руком ту,
И скинула си тиме
Ту страшну уклетву.

И подигла си цркву
Као тврди какав град,
Оживила си веру,
Пробудила си над.

Распламтела си љубав,
И разлила си сјај,
Оживила си цвеће,
Повратила си мај.

Отворила си чесме
Кроз горе убаве.
Задахнула си песме
Да славу прославе.

Дочарала си тице,
Да лете по цвећу,
Славуји да се с мојом
Песмом надмећу.

V

Ој, девојко, жељо жива,
Што си тако жалостива?
„Ја сам снила малоприје
Да у теби срца није!“
– Кад си снила, зоро бела,
Тад си га отела.

VI

Мислећ на те – у том вају,
Мислећ на те – у том сјају,
Кад се душа моја пита,
Је л' на земљи, ил' у рају;
Мислећ на те, кад ми душа
Грли, љуби света оба,
Мила ружо, моја душо,
Шта ти мислиш у то доба?

Мислећ на те, мислећ на те,
Кад се прси моје сломе,
Па у ноћи, у самоћи,
У том санку ружичноме,
Кад се мајка моја спусти –
У том санку пуном миља,
Па над нама сузе лије,
Па нас двоје благосиља,
Од суза се море диже,
Ми пловимо по таласу...
Мила ружо, моја душо,
Шта ти сањаш у том часу?

Мислећ на те, мислећ на те,
Кад ми срце муња стреља,
А из срца раздију се

Пуна јата златни' жеља,
А златне су – ти и' златиш,
К теби лете – ти и' вратиш,
Дивље ти се тице чине,
Не познајеш јаде њине,
Склапаш од њи' очи своје
– Њине среће до два врукта –
Мила ружо, моја душо,
Шта ти желиш тог тренутка?